Onderzoekslocaties azc Noardeast Fryslân

Op dinsdag 10 juni 2025 heeft de eerste werksessie plaatsgevonden met de projectgroep van de gemeente Noardeast Fryslân. In deze werksessie is aan de hand van vooraf gestelde kaders gefocust op het inventariseren van potentiële locaties voor een azc in de gemeente.

Ruimte

Voor het bepalen van de omvang van de locatie is in het Ruimtelijk Functioneel Programma van Eisen[1] (RFPvE) van het COA de ruimtestaat geraadpleegd. Tevens is het noodzakelijk om ruimte te reserveren voor de woonruimte van 23 amv'ers, dienstengebouwen en (buiten)faciliteiten.

Ten behoeve van het locatieonderzoek wordt in eerste instantie uitgegaan van 1.845 m^2 voor bestaand vastgoed conform de Basisvereisten opvanglocatie en werkwijze aanmelden[2]. Voor een nieuwbouwlocatie wordt uitgegaan van het kleinste rekenvoorbeeld van 400 plaatsen volgens de ruimtestaat van het RFPvE. Hieruit blijkt dat er ongeveer 19 m^2 bruto vloeroppervlak (BVO) per opvangplek noodzakelijk is[3]. Dit leidt voor 123 opvangplekken tot een oppervlak van 2.337 m^2.

Zoekgebied

Het zoekgebied voor locaties betreft de gehele gemeente Noardeast Fryslân. Het RFPvE hanteert voor de bereikbaarheid van externe voorzieningen vanaf een opvanglocatie de volgende richtlijnen:

Supermarkt	15 loopminuten van de locatie, acceptabel is 30 loopminuten;
Basisonderwijs	15 loopminuten van de locatie, acceptabel is 30 loopminuten;
Voortgezet onderwijs	30 fietsminuten van de locatie, acceptabel is 60 fietsminuten;
Aansluiting OV-net	5 loopminuten van de locatie, acceptabel is 15 loopminuten.

Aanvullend op bovenstaande richtlijnen is in overleg met de gemeentelijke projectgroep gekozen om het uitgangspunt te hanteren dat het acceptabel is om een azc in een stad of dorp te situeren wanneer het aantal asielzoekers maximaal 10% van het aantal inwoners (in de bevolkingskern[4]) van de plaats is. Met een beoogde locatie voor 100 asielzoekers plus 23 amv'ers betekent dit dat de plaats over minimaal 1.230 inwoners moet beschikken. Om dorpen en/of steden te selecteren zijn de acceptabele afstanden van het COA gehanteerd, waarbij geselecteerd is op plaatsen met ten minste 1.230 inwoners (in de bevolkingskern, excl. te realiseren opvangplaatsen). Uit deze analyse blijkt dat Dokkum, Kollum, Hallum, Kollumerzwaag, Ferwerd en Holwerd passen binnen de richtlijnen.

Naam	Aantal inwoners	Supermarkt	Basisschool
Dokkum	12.680	5 x	10 x
Kollum	5.410	3 x	3 x
Hallum	2.305	1 x	2 x
Kollumerzwaag	1.885	1 x	1 x
Ferwerd	1.580	1 x	2 x
Holwerd	1.390	1 x	1 x
Marrum	1.200	1 x	1 x
Ternaard	1.020	1 x	1 x

[1] https://www.coa.nl/sites/default/files/2024-03/VenF-RFPvE-opvanglocaties-COA-2020.pdf
[2] https://www.coa.nl/sites/default/files/2021-12/Basisvereisten%20opvanglocatie%20en%20werkwijze%20aanmelden%20vastgoed_december%202021.pdf
[3] Hierbij is rekening gehouden met het aantal vierkante meters nuttig vloeroppervlak.
[4] Bevolkingskernen in Nederland 2021 | CBS

De richtlijnen van het COA ten aanzien van de afstand tot voorzieningen blijken niet onderscheidend te zijn. In elk van de geselecteerde plaatsen is het mogelijk om binnen acceptabele tijd de voorzieningen te bereiken wanneer gekozen wordt voor een locatie in of aan de rand van de plaats. Tevens kan vanuit de hele gemeente binnen 60 fietsminuten een middelbare school bereikt worden en hebben de dorpen Dokkum, Kollum, Hallum, Kollumerzwaag, Ferwerd en Holwerd één of meerdere bushaltes die binnen 15 minuten lopen bereikt kunnen worden.

Dokkum

Voor Dokkum zijn de volgende potentiële locaties voor een azc geïnventariseerd. Dit betreffen alle locaties die in bezit zijn van de gemeente en in eerste instantie nog niet over een toekomstige invulling beschikken. Bezit van derden is meegenomen wanneer er indicaties zijn dat deze gronden en/of panden binnen afzienbare tijd te verwerven zijn.

	Locatie	Grondeigendom gemeente	Bouwvorm
1	Dokkumer Vlaggencentrale	Nee	Nieuwbouw
2	Holwerderweg 21 (Dokwurk)	Ja	Nieuwbouw
3	De Uithof	Nee	Nieuwbouw
4	Gemeentewerf	Ja, eventueel vanaf 2028 beschikbaar	Nieuwbouw
5	Rondweg-Noord	Nee	Nieuwbouw
6	Lindenhof-Noord	Ja	Nieuwbouw
7	Dokkumer Grootdiep	Ja	Nieuwbouw
8	Naast McDonald’s	Ja	Nieuwbouw
9	Mearsloatswal	Ja	Nieuwbouw
10	Birdaarderstraatweg	Ja	Nieuwbouw
11	Voormalige LTS	Ja	Renovatie

Kollum

Voor Kollum zijn de volgende potentiële locaties voor een azc geïnventariseerd. Dit betreffen alle locaties die in bezit zijn van de gemeente en in eerste instantie nog niet over een toekomstige invulling beschikken. Bezit van derden is meegenomen wanneer er indicaties zijn dat deze gronden en/of panden binnen afzienbare tijd te verwerven zijn.

	Locatie	Grondeigendom gemeente	Bouwvorm
12	Timmerwerf	Ja	Nieuwbouw
13	Voormalig Lauwers College	Ja	Renovatie
14	Torpsterryd	Ja	Nieuwbouw
15	Nieuwpad	Ja	Nieuwbouw

Kollumerzwaag

Voor Kollumerzwaag zijn de volgende potentiële locaties voor een azc geïnventariseerd. Dit betreffen alle locaties die in bezit zijn van de gemeente en in eerste instantie nog niet over een toekomstige invulling beschikken. Bezit van derden is meegenomen wanneer er indicaties zijn dat deze gronden en/of panden binnen afzienbare tijd te verwerven zijn.

	Locatie	Grondeigendom gemeente	Bouwvorm
16	Oentzemastate	Ja	Nieuwbouw
17	Foarwei 105	Nee	Nieuwbouw

Ferwerd

Voor Ferwerd zijn de volgende potentiële locaties voor een azc geïnventariseerd. Dit betreffen alle locaties die in bezit zijn van de gemeente en in eerste instantie nog niet over een toekomstige invulling beschikken. Bezit van derden is meegenomen wanneer er indicaties zijn dat deze gronden en/of panden binnen afzienbare tijd te verwerven zijn.

	Locatie	Grondeigendom gemeente	Bouwvorm
23	Voormalig Dockingacollege	Ja	Nieuwbouw
24	Hegebeintumerdyk	Ja	Nieuwbouw
25	Gemeentewerf Ferwerd	Ja, eventueel vanaf 2028 beschikbaar	Nieuwbouw

Holwerd en Hallum

Voor Holwerd en Hallum is dezelfde analyse uitgevoerd als voor de voorgaande plaatsen. De gemeente blijkt geen relevante gronden te bezitten en er is geen zicht op leegstaande panden of ontwikkelingen waaruit een locatie voor een azc zou kunnen voortkomen. Om deze reden worden Holwerd en Hallum verder buiten het locatieonderzoek gehouden.

Van Groslijst naar Shortlist

De locaties die per plaats zijn geïnventariseerd vormen samen de groslijst. Deze groslijst bestaat uit 25 potentiële locaties. Om de lijst te reduceren naar kansrijke onderzoekslocaties (shortlist) zijn de volgende criteria gebruikt:

- Gronden dienen in bezit te zijn van de gemeente Noardeast Fryslân en op korte termijn beschikbaar zijn voor ontwikkeling.
- Er dient reeds een elektriciteitsaansluiting aanwezig te zijn of op korte termijn te kunnen worden gerealiseerd die afdoende is voor de ontwikkeling. Hiervoor wordt uiterlijk 2028 gehanteerd.

Als gevolg hiervan blijven de onderstaande locaties over. Deze lijst vormt de shortlist, wat betekent de locaties nader worden onderzocht in het locatieonderzoek.

	Locatie	Oppervlak (m^2)	Bouwvorm	Plaats	Elektriciteit aansluiting
2	Holwerderweg 21 (Dokwurk)	6.250	Renovatie	Dokkum	Ja
11	Voormalige LTS	2.900	Renovatie	Dokkum	Ja
12	Timmerwerf	2.650	Nieuwbouw	Kollum	Ja
13	Voormalig Lauwers College	4.000	Renovatie	Kollum	Ja
23	Voormalig Dockingacollege	5.700	Nieuwbouw	Ferwerd	Ja
24	Hegebeintumerdyk	5.500	Nieuwbouw	Ferwerd	Nee, eind 2027

Voor de locaties die niet over een elektriciteitsaansluiting beschikken is een nadere verkenning gedaan naar de termijn waarop er wel een aansluiting gerealiseerd zou kunnen zijn. Liander geeft op haar website aan dat er op dit moment in de gehele gemeente Noardeast-Fryslân geen beschikbaarheid is voor een grootverbruik afname.

Naar verwachting zijn de knelpunten in Dokkum in kwartaal 3 van 2031 opgelost. Dit betekent dat de locaties die nu niet over een elektriciteitsaansluiting beschikken op zijn vroegst in 2032 op het net aangesloten kunnen worden. Om deze reden worden deze locaties niet meegenomen in het locatieonderzoek.

De knelpunten in Ferwerd zijn naar verwachting in kwartaal 4 van 2027 opgelost. Naar verwachting beschikken locaties in Ferwerd in 2028 over een elektriciteitsaansluiting. Omdat dit een relatief kort tijdsbestek is, worden de locaties in Ferwerd die op dit moment nog niet over een aansluiting beschikken, wél meegenomen in het locatieonderzoek.

De knelpunten in Kollum en Kollumerzwaag zijn naar verwachting in kwartaal 4 van 2028 opgelost. Naar verwachting beschikken locaties in Kollum en Kollumerzwaag in 2029 over een elektriciteitsaansluiting. Dit zou betekenen dat de ontwikkeling en ingebruikname van de opvanglocatie vertraging oploopt. Om deze reden worden deze locaties niet meegenomen in het locatieonderzoek.